

Város mindenkinek – felelős cselekvés a befogadó helyi közösségekért

City for everybody – building responsible action for inclusive local communities
(CIFER)

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission Directorate-General for Justice and Consumers. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”

BÁMÉSZKODÓ HATÁS

Mi az és mit tehetünk?

TRÉNING

TRÉNEREK:
BOGNÁR KATA ÉS LÁSZLÓ ZSUZSA
Menedék Egyesület

Miről szól a projekt?

- A projekt öt uniós városban valósul meg : Ljubljana, Malmö, Budapest, Zágráb és Párizs.
- A projekt célja az intolerancia, a rasszizmus, az idegengyűlölet, a diszkrimináció, a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem, illetve ezek megelőzése.
- A projekt elsősorban azokra a sérülékeny csoportokra fókuszál, amelyek az érintett városokban leginkább ki vannak téve a rasszizmusnak és a többszörös megkülönböztetésnek, mint például a migránsok, a migráns nők és más kiszolgáltatott csoportok.
- A projekt hozzájárul az EU antirasszista cselekvési tervének (EU Anti-racism Action Plan) végrehajtásához, amelynek célja a rasszizmus strukturális formái elleni küzdelem az EU országaiban.
- A projekt továbbá ösztönözni fogja Budapest, Ljubljana és Zágráb városvezetésének tagjait, hogy fogadjanak el antirasszista cselekvési terveket a rasszizmus elleni küzdelem érdekében.
- Ezen túlmenően a projekt ösztönözni fogja Budapestet, Ljubljanát és Zágrábot, hogy a befogadás és sokszínűség európai fővárosainak körébe tartozzanak és ennek érdekében csatlakozzanak az ECCAR-hoz (European Coalition of Cities Against Racism).

- Rövid film: „Tzafar“:
- <https://www.youtube.com/watch?v=dfccrwUIROU> (2:38)

Kiscsoportos

- mi a báméskodó
- milyen területen?

Mi az a báméskzkodó beavatkozás?

- A báméskzkodók olyan egyének vagy csoportok, akik tanúi egy olyan eseménynek vagy gyakorlatnak, amely diszkriminációval, erőszakkal vagy vészhelyzettel járhat, de a beavatkozás helyett inkább tétlenül állnak.
- A báméskzkodó beavatkozás esetében váltás történik: a résztvevők úgy döntenek, hogy nem „báméskzkodnak” tovább tétlenül, hanem kiállnak az áldozatok mellett.

(<https://racismnoway.com.au/get-involved/bystander-action/>)

3 kisfilm (egyéni munka- bábésszkodó hatás-e?)

- <https://www.youtube.com/watch?v=dfccrwUIROU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=NI93cPDVp4g>
- <https://www.youtube.com/watch?v=7JUzzBmbchs>

Kiscsoport

1. bábéskodó-e?
2. láttál-e hasonlót?
3. mit tettél?

KISCSOPORTOS MUNKA

- Gyűjtsék össze, hogy hol/milyen területeken találkoztatok rasszista megnyilvánulásokkal? Lehet személyes, vagy láttad/hallottad, vagy érzed makro szinten?

A rasszizmus előfordulási területei

A rasszizmust, a diszkriminációt és a gyűlöletet nagyon eltérő módon lehet meg tapasztalni, többek között az alábbiak szerint:

- Tzafar: <https://www.youtube.com/watch?v=dfccrwUIROU>
- A mindennapi rasszizmus, mint például a félvállról jövő **viccek** és megjegyzések, amelyek megerősítik az emberekkel kapcsolatos negatív sztereotípiákat vagy előítéleteket például bőrszínük vagy etnikai hovatartozásuk alapján: <https://www.youtube.com/watch?v=NI93cPDVp4g>
- Ismeretlen személyekkel való **találkozás** során elkövetett verbális bántalmazás, gyűlöletkeltés vagy erőszak: <https://www.youtube.com/watch?v=7JUzzBmbchs>
- A rasszista diszkrimináció **intézményesített** formái.
- Olyan **rendszerszintű** problémák, amelyek aránytalanul nagy hatással vannak bizonyos, külső jegyek alapján azonosítható csoportokra (pl. őslakosok, roma népesség, sötétebb bőrszínű emberek vagy más látható kisebbségek)
- A kulturális sokszínűség hiánya a **kormányzati és üzleti vezetők** körében.
- A menedékkérőkkel és a muszlimokkal kapcsolatos **félelemkeltés**, amely gyakran rasszista felhangokat tartalmaz.

Forrás: <https://humanrights.gov.au/our-work/race-discrimination/publications/national-anti-racism-framework-scoping-report>

“Báméskodó” helyzetek

- Vitassuk meg párokban a személyes történeteket! (Handout 1)
- Hogyan történik?
- Mit tehetünk?
- Mik a fő akadályok?
- HELYETT: Mik lehetnek a nem beavatkozás hátterében?

Mik a beavatkozás főbb akadályai?

Handout 3

- A bámézkodó a rasszizmus áldozatát egy másik csoporthoz tartozónak észleli, amelyért nem felelős (kizárólagos csoportidentitás).
- A bámézkodó fél attól, hogy az elkövető célpontjává válik, félelem az erőszaktól vagy szóbeli támadástól.
- A bámézkodó úgy érzi, hogy a fellépése hatástalan lenne.
- A beavatkozással kapcsolatos ismeretek hiánya.
- Félelem attól, hogy a konfrontációt agresszívnek vagy nem „nőiesnek” tekintik (nemi szerepek előírásai).
- A bámézkodó aggódik attól, hogy milyen benyomást tesz másokra
- A pozitív interperszonális kapcsolatok megőrzésének vágya.
- A konfliktus elkerülésének vágya.
- Szólásszabadság/politikai korrektség-ellenesség.
- A rasszizmust toleráló társadalmi normák.

Forrás: Berkowitz, A. (2009) Response Ability: A Complete Guide to Bystander Intervention, Beck & Co., p.10.

Kisfilm: A beavatkozás főbb akadályai

- Rövid film: „Schwarzfahrer” [bliccelő]:
https://www.youtube.com/watch?v=D_pagWloZ7g (3 perc)
- Közösen vitassuk meg a látottakat! (7 perc)

Báméskodó beavatkozás – mi segíthet?

- Mi segíthet abban, hogy aktív béméskodóvá váljunk?
- Egy történet a brit királyi udvarból (Handout 2)
- Diskusszió (közösen, vagy kisebb csoportokban)
- Kérdések: Mi történt? Mi volt a baj? Valaki közbeavatkozott? Miért nem történt semmi? Mit lehetett volna tenni? Kinek kéne cselekednie, és mit?

Ezt kihagyjuk:

Link Fulani későbbi véleményéhez: <https://www.bbc.com/news/uk-63819482>

Saját esetek

- Tudtok-e szerepjátékot játszani ezzel vagy egy másik helyzettel?
- Akár több szerepjátékot is kidolgozhattok. Kiindulópontnak vehetitek a saját munkakörnyezeteteket, vagy a korábban megbeszélt történeteket is
- Adjatok egymásnak konstruktív visszajelzést arról, hogy mi működik jól és miért!
- Segítségül jegyzeteket készíthettek, vagy akár rögtönözhetnek is.
- Például kezdhettek egy "rossz" szerepjáték (pl. egy agresszív vagy hatástalan beavatkozás) színrevitelével, és szembeállíthatjátok egy "jó" szerepjátékkal)!

Forrás: <https://www.splcenter.org/20171005/splc-campus-guide-bystander-intervention#bystander>

Kérdések

- Hogyan avatkoznátok be? - Beszéljétek meg, hogyan és mikor tudnátok hatékonyan beavatkozni.
- Biztonságos lenne-e ezt megtenni? Miért és mikor nem?
- Milyen következményei lehetnek annak, ha nem avatkoztok be?
- Hogyan tudnátok a legjobban támogatni az áldozatot?
- Mik a legjobb módszerek a zaklatóval való kommunikációra?
- Milyen szavakat és kifejezéseket vagy másfajta nem verbális kommunikációt használhattok?

Mi segíthet a beavatkozásban?

Handout 3

- Szupermarket: <https://www.youtube.com/watch?v=xRQfISSp0dQ>
- A rasszizmus fogalmának ismerete
- A rasszizmus által okozott károk tudatosítása
- A beavatkozásra irányuló felelősség észlelése
- A beavatkozáshoz szükséges készségek észlelése
- Szándék az elkövetővel való párbeszédre, az elkövető érzékenyítésére
- Érzelmi válaszok a rasszizmusra: empátia, düh kifejezése, rosszallás stb.
- Önmegerősítés
- Antirasszista társadalmi normák

Forrás: <https://www.splcenter.org/20171005/splc-campus-guide-bystander-intervention#bystander>

Négy alapvető módszer a beavatkozásra

Handout 4

- Elterelés (figyelemelterelés az incidens megállítására)
- Delegálás (harmadik fél segítségének kérése)
- Késleltetés (cselekvés az eset után)
- Dokumentálás (az incidens rögzítése)

Forrás: <https://www.splcenter.org/20171005/splc-campus-guide-bystander-intervention#bystander>

Záró megjegyzések

- Mik az antirasszista kommunikáció alapelvei ügyfelek, vagy más emberek esetében?
- Mit gondoltok, hogyan lehetne a rasszista megkülönböztetés és a migránsok diszkriminációja ellen fellépni városi szinten, valamint a munkájukban és a mindennapi életükben?
- Szeretnénk, ha a jövőben másokkal együtt dolgozna azon, hogy a tréning célkitűzései a mindennapokban is megvalósulhassanak.
- Nagyon kíváncsiak vagyunk a visszajelzésekre (anonim értékelő kérdőívek)!

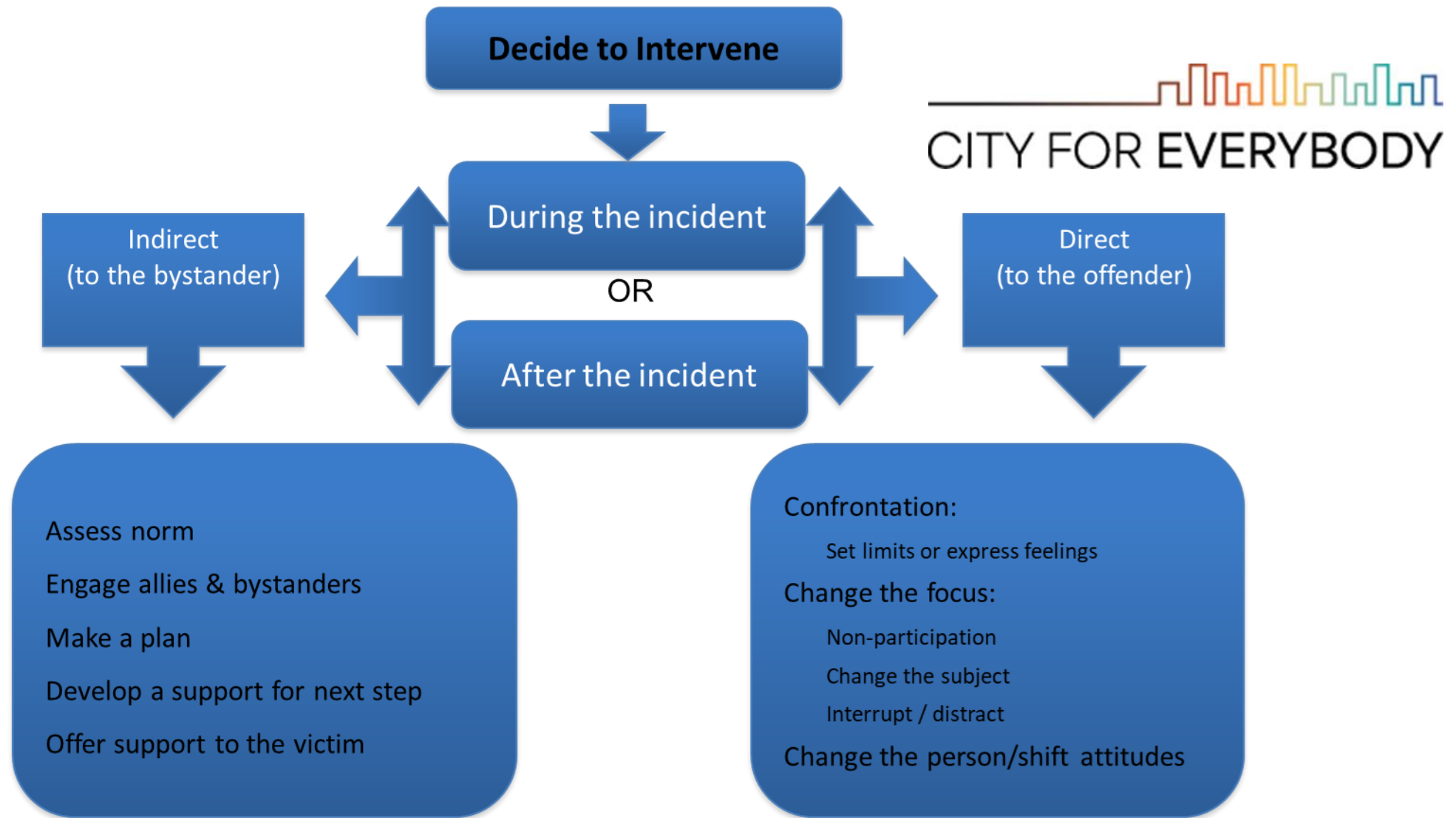
Köszönjük!

Források

Handout 5

- Anti-racism and anti-discrimination for municipalities: Introductory manual, <https://www.ohrc.on.ca/en/book/export/html/2495>
- Maria Gintova, Anti-racism in the Public Service of Canada: How can critical race theory inform research and practice in Canadian public administration? Canadian Public Administration, 66 (4), December 2023, pp. 574-580, DOI: 10.1111/capa.12542
- Wellcome Anti-racist Principles, <https://wellcome.org/what-we-do/diversity-and-inclusion/welcomes-anti-racist-principles-and-toolkit>
- <https://humanrights.gov.au/our-work/race-discrimination/publications/national-anti-racism-framework-scoping-report>
- <https://racismnoway.com.au/get-involved/bystander-action>
- <https://www.splcenter.org/20171005/splc-campus-guide-bystander-intervention#bystander>
- Add national resources or manuals

Adapted from: Berkowitz, A. (2013). A Grassroots' Guide to Fostering Healthy Norms to Reduce Violence in our Communities: Social Norms Toolkit. USA: CDC.
Online at http://www.alanberkowitz.com/Social_Norms_Violence_Prevention_Toolkit.pdf; The Intervention Initiative - A bystander education programme, University of Exeter, <https://law.exeter.ac.uk/research/interventioninitiative/>